

Wie kan deelnemen aan een LIFE-project?

Elke in de EU gevestigde openbare of private instantie kan als coördinerende of medebegunstigde gebruik maken van LIFE. U kunt een coördinerende begunstigde zijn als u buiten de EU gevestigd bent, maar alleen als uw land een specifieke overeenkomst heeft gesloten met de EU (zie artikel 5 van de LIFE-verordening). Rechtspersonen buiten de EU kunnen alleen medebegunstigden zijn als de coördinerende begunstigde gevestigd is in de EU en de activiteiten waarvoor ze verantwoordelijk zijn en die plaatsvinden buiten de EU, noodzakelijk zijn om Europese milieu- / klimaatdoelstellingen te verwezenlijken en de doeltreffendheid van binnen de EU verrichte interventies te waarborgen (zie artikel 6).

Waar gaat het LIFE-geld naartoe?

Van de 3,46 miljard EUR die aan LIFE is toegekend is 2,59 miljard EUR voor het subprogramma Milieu en 0,86 miljard EUR voor het subprogramma Klimaatactie. Minstens 2,8 miljard EUR (81% van het totale budget) is uitgetrokken voor LIFE-projecten die worden gefinancierd via actiesubsidies of innovatieve financiële instrumenten. Ongeveer 0,7 miljard EUR gaat naar geïntegreerde projecten. Minstens 55% van de begrotingsmiddelen die worden toegewezen aan projecten die worden ondersteund via actiesubsidies in het kader van het subprogramma voor Milieu worden gebruikt voor projecten ter ondersteuning van het behoud van natuur en biodiversiteit. Maximaal 0,62 miljard EUR zal rechtstreeks door het DG Milieu en het DG Klimaatactie worden gebruikt voor beleidsontwikkeling en exploitatiesubsidies.

De bedragen die voor vier jaar voor projecten beschikbaar zijn, worden vastgelegd in het meerjarige werkprogramma LIFE voor 2014-2017. De indicatieve toewijzingen voor elke lidstaat blijven van kracht voor alle soorten projecten (met uitzondering van geïntegreerde projecten) geselecteerd in het kader van het subprogramma Milieu tot 2017. Nadien zal de selectie alleen gebaseerd zijn op verdienste.

Wie beheert LIFE?

De Europese Commissie (DG Milieu en DG Klimaatactie) beheert het LIFE-programma. De Commissie heeft de uitvoering van vele componenten van het LIFE-programma gedelegeerd aan het Uitvoerend Agentschap voor kleine en middelgrote ondernemingen (EASME). Teams die instaan voor externe selectie, monitoring en communicatie verlenen bijstand aan de Commissie en EASME. De Europese Investeringsbank zal de twee nieuwe financiële instrumenten (NCFF en PF4EE) beheren.

Waar kan ik meer te weten komen over LIFE?

Lees deze brochure.

Bezoek de LIFE-website:

<http://ec.europa.eu/life>.

Ontdek elk LIFE-project:

<http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm>

Ontdek LIFE per land:

<http://ec.europa.eu/environment/life/countries/index.htm>

Lees de LIFE-verordening:

<http://ec.europa.eu/environment/life/about/index.htm#life2014>

Lees het meerjarig werkprogramma van LIFE:

<http://ec.europa.eu/environment/life/about/index.htm#mawp>

Neem contact op met uw nationaal contactpunt:

<http://ec.europa.eu/environment/life/contact/nationalcontact/index.htm>

Neem contact op met EASME:

easme-life@ec.europa.eu

Neem contact op met de Europese Commissie:

env-life@ec.europa.eu; clima-life@ec.europa.eu

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2014

ISBN 978-92-79-40816-8

doi:10.2779/39518

© Europese Unie, 2014

Overneming met bronvermelding toegestaan

KH-02-14-418-NL-C

© LIFE06 NAT/B/000085/Marc Sloodmaekers

Het LIFE programma

Het LIFE-programma is het financieringsinstrument van de EU voor het milieu en klimaatactie, dat tussen 2014 en 2020 3,46 miljard EUR aan steun verstrekt.

ec.europa.eu/life

Milieu

Een nieuw LIFE-programma

Na meer dan 22 jaar, 3,4 miljard EUR en 4 170 LIFE-projecten, blijft het EU financiële instrument voor het milieu projecten rond natuurbehoud, milieu en klimaatactie cofinancieren.

Een groter programma

Het LIFE-budget voor de periode 2014-2020 is groter dan ooit tevoren: 3,46 miljard EUR.

Een programma in ontwikkeling

Naast de traditionele LIFE-projecten zijn er nu vier nieuwe soorten projecten (geïntegreerd, technische bijstand, capaciteitsopbouw, voorbereidend) en twee financiële instrumenten (Faciliteit voor de financiering van Natuurlijk kapitaal, Instrument voor particuliere financiering van energie-efficiëntie).

Doe mee en dien een LIFE-voorstel in!

Elk jaar is er een oproep voor projectvoorstellen:

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life.htm>

© LIFE06 ENV/B/000085

**De twee subprogramma's van LIFE:
Milieu en Klimaatactie**

Het subprogramma Milieu bestaat uit drie prioritaire gebieden:

Het prioritair gebied **Milieu en Efficiënt hulpbronnengebruik** ontwikkelt, test en demonstreert benaderingen, beste werkwijzen, oplossingen en geïntegreerde benaderingen voor milieu-uitdagingen en verbetert de bijbehorende kennisbasis.

Het prioritair gebied **Natuur en Biodiversiteit** ontwikkelt, test en demonstreert beste werkwijzen, oplossingen en geïntegreerde benaderingen om bij te dragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid en de wetgeving inzake natuur en biodiversiteit en verbetert de bijbehorende kennisbasis.

Het prioritair gebied **Milieubeleid en -bestuur en informatie** stimuleert bewustmaking rond milieu-aangelegenheden, ondersteunt de communicatie, het beheer en de verspreiding van milieu-informatie en stimuleert een beter milieubeleid en -bestuur door de betrokkenheid van de belanghebbenden te verruimen.

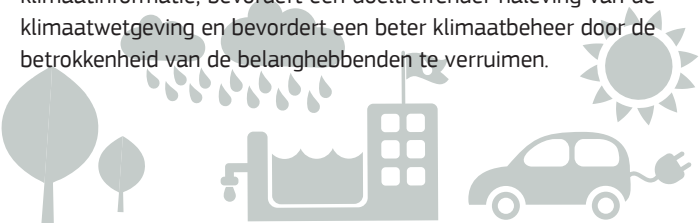

Het subprogramma Klimaatactie bestaat uit drie prioritaire gebieden:

Het prioritair gebied **Mitigatie van de klimaatverandering** draagt bij tot een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, met name door bij te dragen aan de uitvoering en ontwikkeling van het beleid en de wetgeving daaromtrent, de kennisbasis te verbeteren, geïntegreerde benaderingen te ontwikkelen, en innovatieve technologieën, systemen, methoden en instrumenten te ontwikkelen en te demonstreren.

Het prioritair gebied **Aanpassing aan de klimaatverandering** ondersteunt de inspanningen om de bestendigheid ten opzichte van klimaatverandering te verhogen, met name door bij te dragen aan de uitvoering en ontwikkeling van beleid en wetgeving daaromtrent, de kennisbasis te verbeteren, geïntegreerde benaderingen te ontwikkelen, en innovatieve technologieën, systemen, methoden en instrumenten te ontwikkelen en te demonstreren.

Het prioritair gebied **Klimaatgovernance en informatie** stimuleert bewustmaking rond klimaat-aangelegenheden, ondersteunt de communicatie, het beheer en de verspreiding van klimaat-informatie, bevordert een doeltreffender naleving van de klimaatwetgeving en bevordert een beter klimaatbeheer door de betrokkenheid van de belanghebbenden te verruimen.

Een uitgebreider reeks LIFE-projecten

Het universeel erkende succes van LIFE is gebaseerd op "traditionele" LIFE Natuur-, Biodiversiteit-, Milieu- en Informatieprojecten. Deze beste- werkwijzen-, demonstratie-, proef- en bewustmakingsprojecten gaan verder, maar worden nu vergezeld van een volledig nieuw subprogramma voor klimaatactie, vier nieuwe soorten projecten (geïntegreerd, technische bijstand, capaciteitsopbouw, voorbereidend) en twee financiële instrumenten (Faciliteit voor de financiering van natuurlijk kapitaal, Instrument voor particuliere financiering van energie-efficiëntie).

Projecten rond beste werkwijzen passen geschikte, kosteneffectieve en meest geavanceerde technieken, methoden en benaderingen toe, rekening houdende met de specifieke context van het project.

Demonstratieprojecten realiseren, testen, evalueren en verspreiden acties, methodologieën of benaderingen die nieuw of onbekend zijn in de specifieke context van het project, zoals de geografische, ecologische, sociaaleconomische context, en die elders in vergelijkbare omstandigheden kunnen worden toegepast.

Proefprojecten passen een techniek of methode toe die voordien of elders nog niet werd toegepast of getest, die potentiële milieu- of klimaatvoordelen bieden vergeleken met de huidige beste werkwijzen en vervolgens op grotere schaal kunnen worden toegepast op vergelijkbare situaties.

Informatie-, bewustmakings- en verspreidingsprojecten ondersteunen communicatie, verspreiding van informatie en bewustmaking voor Milieu en Klimaatactie.

Het maximale cofinancieringspercentage (**MCP**) voor deze eerste vier soorten projecten is 60% voor de periode 2014-2017 en 55% voor 2018-2020. De projecten LIFE Natuur en Biodiversiteit hebben echter een MCP van 60% voor de hele periode 2014-2020, en tot 75% als ze gericht zijn op prioritaire soorten of habitats.

Geïntegreerde projecten leggen op een grote territoriale schaal (regionaal, multiregionaal, nationaal, transnationaal) milieu- of klimaatplannen of strategieën ten uitvoer die vereist zijn door specifieke milieu- of klimaatwetgeving van de Unie, voornamelijk op de gebieden natuur, water, afval, lucht en mitigatie van of aanpassing aan de klimaatverandering. Zij verzekeren de betrokkenheid van belanghebbenden en bevorderen de coördinatie met en mobilisatie van minstens een andere relevante EU, nationale of private financieringsbron. MCP = 60%.

Projecten voor technische bijstand verstrekken actiesubsidies om aanvragers te helpen geïntegreerde projecten voor te bereiden. MCP = 60%.

Projecten inzake capaciteitsopbouw verstrekken actiesubsidies die de lidstaten in staat moeten stellen doeltreffender deel te nemen aan het LIFE-programma. MCP = 100%.

Vorbereidende projecten ondersteunen specifieke behoeften voor de ontwikkeling en uitvoering van het beleid en de wetgeving van de Unie inzake milieu- of klimaatbeleid. MCP = 60%.

Exploitatiesubsidies komen tegemoet aan de operationele en administratieve kosten van organisaties zonder winstoogmerk die actief zijn op het gebied van het milieu of klimaatactie op EU-niveau. MCP = 70%.

De **Faciliteit voor de financiering van natuurlijk kapitaal (NCF)** is een nieuw financieel instrument dat financieringsmogelijkheden zal verstrekken in de vorm van leningen of effectenbeleggingen voor inkomstengenererende of kostenbesparende proefprojecten die het behoud van natuurlijk kapitaal bevorderen, waaronder projecten inzake aanpassing aan de klimaatverandering.

Het **Instrument voor particuliere financiering van energie-efficiëntie (PF4EE)** is een nieuw financieel instrument dat leningen zal verstrekken voor investeringen in energie-efficiëntieprojecten die een prioritaire behandeling krijgen door nationale actieplannen rond energie-efficiëntie.

